

Hamborgs Handel og Skibsfart 1846—89.

Nationaløkonomisk Tidsskrift Bind: Ny række, 8 Den samlede Rækkes otte og tyvende Bind.

http://img.kb.dk/tidsskriftdk/pdf/nto/nto_nrk-PDF/nto_nrk_0008_85620.pdf

pdf genereret den : 25-1-2006

De svenske og norske Udstillere opnaaede saaledes, hvad jo i og for sig var rimeligt nok — procentvis betydeligt flere Belønninger end de danske, og medens et saa stort Antal af de danske maatte nøje sig med Belønningernes ringere Grader, specielt med »hædrende Omtale« (næsten Halvdelen, eller 48 pCt. af de danske Belønnede fik blot »hædrende Omtale«; Broncemedalje fik 30 pCt. af Belønnede, Sølvmedalje endog kun 22 pCt.), — tilfaldt der baade de Svenske og de Norske næsten ligesaa mange Sølvmedaljer og atter næsten ligesaa mange Broncemedaljer som Diplomer lydende paa »hædrende Omtale«.

Om Belønningerne skriver Beretningens Forfatter: »Den danske Belønningshøjtidelighed fandt alt Sted d. 19. Juli, altsaa kun to Maaneder efter at Udstillingen var aabnet. Det er imidlertid et Spørgsmaal, om denne i og for sig priselige Hurtighed ved vore senere Udstillingrr bør efterlignes, idet det nemlig tør betragtes som absolut gavnligt at bevare den glade og forventningsfulde Stemning, der præger en Udstillings Begyndelse, saa længe som muligt. Udstillingen i 1888 dannede ingen Undtagelse fra Reglen om, at ikke alle Udstillere følte sig helt tilfredse, efter at Bedømmelsens Resultater vare bekendtgjorte.«

Hamborgs Handel og Skibsfart 1846—89.

Ifølge »Tabellarische Uebersichten des hamburgischen Handels im Jahre 1889, zusammengestellt von dem handelsstatistischen Bureau. Hamburg, 1890« ankom der af Skibe (vi forstaa ved »Skibe«: »Seeschiffe«, altsaa eksklusive »Flussschiffe«):

	Antal Skibe	Reg.-Tons
i 1846—50 gennemsnitlig.....	3763	c. 462,090
- 1851—60 —	4649	756,000
- 1861—70 —	5092	1,261,000
- 1871—80 —	5502	2,206,000

De svenske og norske Udstillere opnaaede saaledes, hvad jo i og for sig var rimeligt nok — procentvis betydeligt flere Belønninger end de danske, og medens et saa stort Antal af de danske maatte nøje sig med Belønningernes ringere Grader, specielt med »hædrende Omtale« (næsten Halvdelen, eller 48 pCt. af de danske Belønnede fik blot »hædrende Omtale«; Broncemedalje fik 30 pCt. af Belønnede, Sølvmedalje endog kun 22 pCt.), — tilfaldt der baade de Svenske og de Norske næsten ligesaa mange Sølvmedaljer og atter næsten ligesaa mange Broncemedaljer som Diplomer lydende paa »hædrende Omtale«.

Om Belønningerne skriver Beretningens Forfatter: »Den danske Belønningshøjtidelighed fandt alt Sted d. 19. Juli, altsaa kun to Maaneder efter at Udstillingen var aabnet. Det er imidlertid et Spørgsmaal, om denne i og for sig priselige Hurtighed ved vore senere Udstillingrr bør efterlignes, idet det nemlig tør betragtes som absolut gavnligt at bevare den glade og forventningsfulde Stemning, der præger en Udstillings Begyndelse, saa længe som muligt. Udstillingen i 1888 dannede ingen Undtagelse fra Reglen om, at ikke alle Udstillere følte sig helt tilfredse, efter at Bedømmelsens Resultater vare bekendtgjorte.«

Hamborgs Handel og Skibsfart 1846—89.

Ifølge »Tabellarische Uebersichten des hamburgischen Handels im Jahre 1889, zusammengestellt von dem handelsstatistischen Bureau. Hamburg, 1890« ankom der af Skibe (vi forstaa ved »Skibe«: »Seeschiffe«, altsaa eksklusive »Flussschiffe«):

	Antal Skibe	Reg.-Tons
i 1846—50 gennemsnitlig.....	3763	c. 462,090
- 1851—60 —	4649	756,000
- 1861—70 —	5092	1,261,000
- 1871—80 —	5502	2,206,000

	Antal Skibe	Reg.-Tons
i 1881—85 gennemsnitlig.....	6430	3 324,000
- 1887.....	7308	3,920,000
- 1888.....	7524	4,356,000
- 1889.....	8079	4,810,000

Hvad der frapperer her, er ikke Stigningen i Skibstallet, men Stigningen i Drægtigheden: Drægtigheden er i de c. 40 Aar steget til over det Ti-Dobbelte, Skibstallet ikke til stort mere end det Dobbelte. Dette hænger jo ogsaa sammen dermed, at Dampskibene stedse mere træder i Sejlskibenes Sted: I 1846—50 var af de 3763 indgaaende Skibe kun 416 Dampskibe; i 1889 var derimod af de 8079 ikke mindre end 5772 Dampskibe. I 1846—50 var altsaa kun 11 pCt. af Skibene Dampskibe, i 1889 derimod over 71 pCt., og medens Dampskibene i 1846—50 kun tog 27 pCt. af den samlede Drægtighed (125,000 af ialt 462,000 Tons), tog de i 1889 næsten 88 pCt. (4,200,000 af ialt 4,810,000 Tons). Udviklingen var saaledes:

	Af Drægtigheden		Af Skibstallet	
	Sejlskibe pCt.	Dampsk. pCt.	Sejl pCt.	Damp pCt.
i 1846—50 gennemsn..	8 ₅	11 ₁	72 ₉	27 ₁
- 1851—60 —	80 ₀	20 ₀	60 ₅	39 ₅
- 1861—70 —	66 ₄	33 ₆	39 ₂	60 ₃
- 1871—80 —	48 ₁	51 ₉	23 ₅	76 ₅
- 1881—85 —	38 ₈	61 ₂	18 ₅	81 ₅
- 1887.....	34 ₇	65 ₃	16 ₁	83 ₉
- 1888.....	30 ₇	69 ₃	14 ₆	85 ₄
- 1889.....	28 ₆	71 ₄	12 ₅	87 ₅

Disse Tal kaste et stærkt Lys over Dampskibsfartens enorme Udvikling i dette Aarhundredes sidste Halvdel: endnu i Halvfjerdsene var Halvdelen af de til Hamborg indgaaende Skibe Sejlskibe, nu kun en Fjerdedel, — og

disse Skibe ere tilmed i Sammenligning med Dampskibene forholdsvis smaa Skibe.

Hvilken dominerende Rolle Storbritannien spiller i denne Skibsfart, udvise nedenstaaende Tal: I 1889 kom

	Skibe	Reg.-Tons
fra tyske Havne.....	1740	285,000
- Storbritannien { Kulskebe	1022	723,000
{ Skibe med anden Ladning	2290	1,455,000
- det øvrige Evropa	1892	999,000
- Amerika	939	1,108,000
- Afrika	80	78,000
- Asien og Avstralien.....	116	162,000
Tils..	8079	4,810,000

Ogsaa for Flodskibsfartens Vedkommende har Fremgangen været betydelig. Fra Øvre-Elben ankom

	Flodskibe Antal	Drægtighed Reg.-Tons	Kvantum los- sede Varer Mill. Kilogr.
1846—50 gennemsnit...	4,354	328,000	208
1851—60 —	4,383	412,000	207
1861—70 —	5,112	526,000	307
1871—80 —	6,081	777,000	434
1881—85 —	10,182	1,648,000	1076
1887.....	11,055	2,039,000	1264
1888.. ..	10,812	2,007,000	1579
1889.....	12,385	2,350,000	1570

Af Interesse er her særlig den overordenlige stærke Fremgang i Firserne, — medens Flodskibsfarten i de foregaaende Tiaar var temmelig stagnerende. Fremgangen

skyldes ogsaa her selvfølgelig Damperne: medens Tallet af indgaaende Flodsejlskibe for fyrretyve Aar siden var omtrent det samme som nu — noget over 4000 — var Tallene af indgaaede Floddampere i de respektive Perioder: 80—131—575—1511—2937—3021—3022—3239.

Værdien af Vare-Indførslen (excl. den stærkt fluktuerende Indførsel af Kontanter) til Hamborg

	Søværts	med Jernb. og ad Øvre-Elben
	Mill. M.	Mill. M.
i 1851—60 gennemsnitlig.....	320	184
- 1861—70 —	512	301
- 1871—80 —	875	606
- 1881—85 —	947	882
- 1886	937	853
- 1887	1049	918
- 1888	1115	955
- 1889	1246	1127

Værdi-Stigningen har, som man ser, været særdeles betydelig, — en Betragtning af de indførte Vare-Kvanta efter Vægt vilde dog vise en endnu langt betydeligere Stigning.

Af den søværts Vareindførsel kom i 1889

	Vægt	Værdi
	Mill. Kilogr.	Mill. Mark
fra ikke-evrop. Lande.....	1364	608
- Storbritannien og Irland	2170	397
- det øvrige Evropa	1067	241
Tils... ..	4601	1246

Indførslen pr. Jernbane og ad Øvre-Elben havde i 1889 en samlet Vægt af 2865 Mill. Kilogr., hvoraf Halvdelen kom fra Øvre-Elben; — men af den samlede Værdi — som anført 1127 Mill, M. — faldt c. 70 pCt. (næsten 800 Mill. M.) paa Jernbane-Indførslen, knap 30 pCt. (328

Mill. M.) paa Elb-Indførslen. Det er selvfølgelig fortrinsvis mere voluminøse, relativt mindre værdifulde Varer, der kommer fra Elben, — omvendt mere værdifulde Varer med Jernbanen. Ligeledes er det let at forstaa, at Indførslen fra Storbritannien, (Kul!), der efter Vægt næsten udgør Halvdelen af den hele søværts Indførsels Værdi, knap repræsenterer en Tredjedel af den søværts Indførsel, — medens omvendt Indførselen fra ikke-evropæiske Lande gennemgaaende bestaar af relativt mere værdifulde Varer.

For Vare-Udførselens Vedkommende er den hamburgske Statistik ikke saa fuldstændig. Vi anføre her Tallene for 1889:

	Vægt Mill. Kilogr.	Værdi Mill. Mark
Udførsel søværts		
til ikke evrop. Lande	978	542
- Storbritannien og Irland	865	395
- det øvrige Evropa	552	269
Tils. søværts..	2395	1206
Udførsel pr. Jernbane.....	834	627
ad Øvre-Elben	1615	410
	2449	1037

Ogsaa her viser det sig, at medens den Varemængde, der sendtes ad Elben, vejede to Gange mere end den, der udførtes pr. Jernbane, var dens Værdi langt mindre end Værdien af de pr. Jernbane udførte Varer.

Ogsaa Udførslen er selvfølgelig stegen særdeles betydeligt i den tilbagelagte Menneskealder; men Statistiken tillader ikke en saa nøjagtig Paavisning deraf som ved Indførslen.

Hamburgs Skibsfart i de sidste hundrede Aar.

Til det ovenfor anførte om Skibsfarten siden 1846 føje vi følgende:

I forrige Aarhundredes Slutning og i indeværende